

VAN EURO TOT GRENSVERVAGING

Jaarverslag CrossRoads2 Sustainable Energy 2020

Inleiding
pagina 2

Interviews
pagina 3

Inleiding

CrossRoads2 Sustainable Energy ging in augustus 2020 van start en vloeide voort uit CrossRoads2 (2015-2020). Het is een project binnen het Europese programma Interreg Vlaanderen-Nederland dat grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden stimuleert tussen KMO/MKB-bedrijven in Vlaanderen en Zuid-Nederland (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg). De nadruk ligt op innovatieprojecten rond duurzame energie, energie-efficiëntie en hernieuwbare energie die een rechtstreekse impact hebben op de CO2-reductie in de grensregio.

Het project richt concreet op een reductie van 200 ton CO2 per jaar per deelproject, met als start de marktintroductie van de ontwikkelde technologie (ter vergelijking: de koolstofvoetafdruk van een inwoner in Vlaanderen bedraagt jaarlijks 20 ton CO2). De kerntaak van CrossRoads2 Sustainable Energy bestaat uit het stimuleren van innovaties door middel van:

- Matchmaking: het samenbrengen van bedrijven (eventueel aangevuld met kennisinstellingen) en het opzetten en begeleiden van Vlaams Zuid Nederlandse consortia die samen projecten opzetten in het kader van een koolstofarme economie;
- Subsidie voor innovatieprojecten met een directe focus op CO2-reductie: financiële ondersteuning van innovatieve samenwerkingsverbanden tussen ten minste één MKB uit Zuid-Nederland en ten minste één kmo uit Vlaanderen (50%, maximaal € 150.000);
- Follow-up: een vervolg geven aan deze projecten en het proactief meedenken naar vervolgstappen en valorisatie van de opgedane kennis.

Naar verwachting zal CrossRoads2 Sustainable Energy negentien innovatieprojecten opleveren waaraan 38 KMO/MKB-bedrijven deelnemen. Het project richt zich concreet op een reductie van 200 ton CO2 per jaar per deelproject, met als start de marktintroductie van de ontwikkelde technologie.

Wist u dat...

- Op 29 oktober 2020 het project CrossRoads2 Sustainable Energy en tevens de eerste call officieel is geopend door Hilde Crevits (Vlaamse minister van Economie & Innovatie) en Martijn van Gruijthuisen (Gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant) tijdens het [online webinar & matchmaking event van CrossRoads2 Sustainable Energy – ConnectSME](#). Na deze online startbijeenkomst vonden zo'n 130 matchmakings tussen KMO's en MKB'ers plaats.
- Tussen 29 oktober 2020 en 14 december 2020 de eerste call werd opengesteld met een subsidiebudget van € 1.350.000. Aan zeven van de negen ingediende innovatieprojecten zal een subsidie worden toegekend. De projectbeschrijvingen zullen in 2021 verschijnen op de [website van CrossRoads2 Sustainable Energy](#).
- Ellen Theeuwes na het succes van CrossRoads2 besloten heeft ook haar rol als voorzitter voort te zetten in CrossRoads2 Sustainable Energy. Verder in dit [jaarverslag](#) vertelt zij over de ambities van het project, de kansen voor bedrijven en de uitdagingen.
- Flux50 als nieuwe projectpartner het consortium van CrossRoads2 Sustainable Energy versterkt heeft? Flux50 is de Vlaamse speerpuntcluster voor energie. Directeur Frederik Loecx licht verder in dit [jaarverslag](#) zijn verwachtingen over het project CrossRoads2 Sustainable Energy toe.

In de schijnwerpers

Voorzitter Ellen Theeuwes

De ambities, kansen en
uitdagingen van CrossRoads2
Sustainable Energy

Projectpartner Flux50

Flux50 versterkt consortium
binnen CrossRoads2
Sustainable Energy

De ambities, kansen en uitdagingen van CrossRoads2 Sustainable Energy (1/2)

Voorzitter Ellen Theeuwes

Elf jaar geleden ging het project CrossRoads voor het eerst van start. Zes jaar later kwam er een vervolg met CrossRoads2. Het succesvolle verloop van deze projecten deed de ambitie groeien om met dezelfde ploeg een vervolgtraject uit te bouwen, maar dan wel met een specifieke focus op alles wat te maken heeft met duurzame energie. Ellen Theeuwes is voorzitter van de Stichting CrossRoads2 en zet nu die rol voort in CrossRoads2 Sustainable Energy. Ze vertelt over de ambities van het project, de kansen voor bedrijven en de uitdagingen.

De toekomst is duurzaam

De klimaatdoelstellingen staan zowel in Vlaanderen als Nederland hoog op de agenda en de energietransitie speelt daar een cruciale rol in. Met CrossRoads2 Sustainable Energy kan de grensregio laten zien wat ze in haar mars heeft. Theeuwes vertelt met enthousiasme: "Ik ben ontzettend blij met dit thematische vervolgtraject op CrossRoads2. Duurzame ontwikkeling is belangrijk voor onze regio en dat wordt het in de toekomst nog veel meer. Ik hoefde dan ook niet lang nadenken toen ik werd gevraagd om het voorzitterschap voort te zetten. De pers schrijft veel over wat allemaal mis loopt in het hele klimaatgebeuren. Nu krijgen we de kans om aan te tonen dat er ook veel goede initiatieven en ideeën bestaan die bovendien haalbaar en realistisch zijn. Er kunnen wel degelijk verdienmodellen opgebouwd worden die in de toekomst zelfstandig kunnen functioneren."

Sterkere concurrentiepositie voor de regio

Het project stelt de duidelijke doelstelling om jaarlijks een CO2-reductie van 200 ton per innovatieproject te realiseren. Over de maatschappelijke en economische meerwaarde van het project valt dan ook niet te twisten volgens Theeuwes: "Voor de samenleving heeft het project echt een meerwaarde. Het heeft een positieve invloed op het klimaat en we versterken de concurrentiekracht van de regio met meer economische groei en tewerkstelling. Er bevinden zich heel wat mooie bedrijven en kansrijke projecten in onze regio waar we ook internationaal mee uit kunnen pakken. Zo kunnen we ons positioneren als belangrijke pool van innoverende bedrijven binnen dit domein."

Groeikansen voor ondernemers

Ook voor de ondernemer zelf valt er heel wat uit te halen. Theeuwes licht toe: "Voor KMO's/MKB'ers is het vaak moeilijk om samenwerkingspartners te vinden. Deze ondernemingen hebben niet altijd toegang tot de buitenlandse markt of hebben geen tijd om zelf op zoek te gaan. Onze projectpartners faciliteren die matchmaking via hun brede netwerk. Zij doen het grondwerk en brengen Vlaamse met Nederlandse bedrijven in contact en vice versa."

Maar daar stopt het volgens Theeuwes niet: "We begeleiden KMO's/MKB'ers ook bij het beter formuleren van hun businessplan, hun verdienmodel of bij het vermarkten van hun product of dienst. Het gaat veel verder dan het binnenhalen van een subsidie. We willen dat het innovatieproject en de samenwerking nadien niet stil valt, maar zich verder kan ontwikkelen zonder onze hulp. En zelfs als de aanvraag niet wordt goedgekeurd, om welke reden dan ook, ben ik ervan overtuigd dat die KMO's/MKB'ers er altijd iets positiefs van opsteken."

Het voorzitterschap

Als voorzitter zet Theeuwes zich mede in voor de bekendmaking van het project en waakt ze over het goede verloop. Theeuwes vult aan: "Ingediende innovatieprojectaanvragen worden eerst door de Raad van Advies, experts in hun vakgebied, grondig geanalyseerd en beoordeeld. Niet alleen de technische maar ook de economische haalbaarheid en impact worden beoordeeld, waarna zij in consensus de Raad van Bestuur adviseren om innovatieprojecten goed of af te keuren. Daar bespreken we de aanbevelingen van de Raad van Advies en nemen een finale beslissing. Het is mijn taak om ervoor te zorgen dat onze corporate governance op de juiste manier

"Ik hoop dat we met dit project het succes van CrossRoads2 kunnen overtreffen"

wordt ingevuld en ik zie het ook als mijn rol om ervoor te zorgen dat iedereen gemotiveerd blijft, dat er genoeg innovatieprojecten worden aangemeld, dat we de zogenaamde Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) van het Interreg-programma halen en dat er zoveel mogelijk een gelijke verdeling van gesubsidieerde projecten is tussen de regio's die het project mee financieren."

Grensoverschrijdend samenwerken

Als voorzitter heeft Theeuwes de afgelopen jaren nauw mogen samenwerken met de verschillende projectpartners in Vlaanderen en Nederland. Theeuwes vindt deze ervaring vooral leerzaam: "Vlamingen en Nederlanders mogen dan wel burens zijn en op papier dezelfde taal spreken, toch zijn we verschillend en kunnen we veel van elkaar leren. De Vlamingen kunnen wat opsteken van de Nederlandse directheid, terwijl de Nederlanders wat meer mogen overnemen van de actiegedrevenheid van de Vlamingen door soms minder lang te blijven hangen in discussies rond processen. De samenwerking tussen de projectpartners heeft zich de voorbije jaren gevormd en die loopt bijzonder goed doordat nog altijd dezelfde mensen betrokken zijn. We voelen en vullen elkaar zeer goed aan."

De ambities, kansen en uitdagingen van CrossRoads2 Sustainable Energy (2/2)

Voorzitter Ellen Theeuwes

Administratieve uitdagingen

CrossRoads2 Sustainable Energy heeft veel te bieden, maar de administratieve last die er voor de ondernemers bij komt kijken, mag niet onderschat worden. Dat vormt de grootste uitdaging volgens Theeuwes: "Het is echt belangrijk dat het papierwerk juist is. KMO's/ MKB'ers moeten er rekening mee houden dat dit tijd en aandacht vraagt. De projectpartners ondersteunen de bedrijven daarin en volgen alles stelselmatig mee op, maar het is vooral aan de KMO's/ MKB'ers om hier voldoende oog voor te hebben. In overleg met het Interreg-programmasecretariaat hebben we ten opzichte van het verleden al enkele stappen vooruit gezet naar vereenvoudiging van de administratieve lasten, maar er kan en moet zeker nog een verbeterslag komen in de toekomst."

Eerste projectaanvragen veelbelovend

Het CrossRoads2 Sustainable Energy project loopt nog tot 2022. Deze korte periode is volgens Theeuwes ook een uitdaging. "Het vorige traject van CrossRoads2 was langer en het duurde toen even om het goede ritme en voldoende geschikte projecten te vinden. Aan het einde van het project moesten we echter gas terug nemen. Maar dat gaat gelukkig nu al beter. In de eerste call van CrossRoads2 Sustainable Energy was het aantal projecten en de kwaliteit ervan goed en konden we bijna het volledige subsidiebedrag toewijzen. Ik kijk uit naar de uitwerking ervan en het vervolg. Alle goedgekeurde projecten zullen we in de loop van de komende maanden uitlichten op de [website van CrossRoads2 Sustainable Energy](#)." Theeuwes sluit het interview ambitieus af: "Ik hoop dat we met CrossRoads2 Sustainable Energy het succes van CrossRoads2 kunnen overtreffen."

Flux50 versterkt consortium binnen CrossRoads2 Sustainable Energy (1/2)

Flux50

Vanwege de specifieke focus op het thema duurzame energie, was er binnen het CrossRoads2 Sustainable Energy project behoefte aan een extra consortiumpartner die over de nodige expertise en knowhow beschikt. De keuze viel op Flux50, het Vlaamse speerpuntcluster voor energie. Frederik Loeckx, directeur van Flux50, deelt zijn verwachtingen over het project, de kansen voor bedrijven en het belang van samenwerken.

Ijkpunt voor duurzame energie

In Vlaanderen speelt Flux50 een verbindende rol rond alles wat met energie en energietransitie te maken heeft. Het ledenbestand bestaat uit meer dan 200 grote en kleine bedrijven, kennisinstellingen en overheden die bezig zijn op het gebied van duurzame energie. Als energiecluster weet Flux50 als geen ander wat innovatief is in dit domein en waar nog grote sprongen te maken zijn. Binnen het consortium is het dan ook hun voornaamste taak om informatie aan te reiken over wat duurzame energie is en de haalbaarheid en innovatiegraad van projecten in te schatten. Daarnaast neemt Flux50 de organisatie van evenementen voor zijn rekening vanwege de terreinkennis en het brede netwerk van het cluster.

Voor Loeckx zelf is CrossRoads niet onbekend en die voorkennis is nu voor hem erg waardevol: "In een ver verleden heb ik nog meegewerkt aan de voorloper van CrossRoads, het kennisvoucherprogramma. Tijdens het eerste CrossRoads-project nam ik zelf deel als aanvrager van een innovatieproject, met een spin-off van de KU Leuven. Ik heb toen aan den lijve ondervonden hoe je een aanvraag opstelt."

Interregionale klimaatpak

De klimaatuitdagingen waarmee we geconfronteerd worden, zijn gigantisch. Het is een logische stap dat we daarvoor grensoverschrijdend samenwerken, vindt Loeckx. "De uitdagingen overstijgen de landsgrenzen, het zou vreemd zijn als samenwerkingen stoppen aan de grens. Voor een bedrijf uit Belgisch Limburg is het soms eenvoudiger om met een bedrijf uit Nederlands Limburg samen te werken dan met een West-Vlaams bedrijf."

Maar gemakkelijker is het zeker niet altijd. "Als ondernemer word je plotseling geconfronteerd met Nederlandse wetgeving waaraan je moet voldoen. Je wordt uit je comfortzone getrokken en dat geeft een bijkomende uitdaging. Maar uit zo'n samenwerking komen nieuwe inzichten voort die uiteindelijk alleen maar positief zijn en die de impact van een product vergroten. Zulke ervaringen doe je niet op als je onder de Vlaamse (of Nederlandse) kerktoren blijft hangen", merkt Loeckx op.

Samenwerken is hier het sleutelwoord. Zo vult Loeckx aan: "Ik zeg altijd dat samenwerken bestaat uit drie werkwoorden. Je moet werken en samenwerken, maar samen is ook een heel werkwoord. Daarvoor moet je vertrouwen opbouwen."

Coronadrempel

De coronasituatie bemoeilijkt echter het opbouwen van zo'n vertrouwensrelatie. "Alles wijst erop dat CrossRoads2 Sustainable Energy even succesvol zal zijn als zijn voorgangers, maar praktisch is het niet," zegt Loeckx. "Het project draait om grensoverschrijdende samenwerking en laten nu net die grenzen gesloten zijn. Dat is niet bevorderlijk om een partner te leren kennen en een lange termijnrelatie op te bouwen. Mijn gevoel is dan ook dat er op dit moment meer bedrijven deelnemen die elkaar voorafgaand aan het project al kenden. Dat koppelen van nieuwe bedrijven vormt de grootste uitdaging nu. Maar ondanks deze bijzondere situatie, zijn er al interessante innovatieprojecten ingediend en mooie samenwerkingen tot stand gekomen."

Maatschappelijke impact

Naar de resultaten van die projecten wordt reikhalzend uitgekeken, want die zullen een positieve impact hebben op elk niveau. Loeckx

"De subsidie is de olie die ervoor zorgt dat de versnellingsbak niet kapot gaat. Als de machine eenmaal draait, maakt de samenwerking het echte verschil"

licht toe: "CrossRoads2 Sustainable Energy wil de CO2-reductie in de grensregio verlagen door nieuwe technologieën te creëren. Binnen een aantal jaar zal die impact zich weerspiegelen in nieuwe product- en dienstencombinaties waar de twee regio's wel bij varen."

"Vlamingen en Nederlanders zullen daar niet direct iets van merken en dat is ook niet nodig", denkt Loeckx. "De beste technologie is die waar je niets van merkt. Wat niet wil zeggen dat mensen zich niet bewust moeten zijn van de meerwaarde van projecten zoals CR2SE. Uiteindelijk moeten ze er natuurlijk wel voordeel bij hebben, maar op weg er naartoe mag hun comfort er niet onder lijden. Het zou voor hen niet mogen uitmaken hoe en wanneer hun voertuig wordt opgeladen, zolang men aan het begin van de dag een opgeladen auto heeft."

"Je hoort vaak doemscenario's waarbij de industrie zal verdwijnen als we geen CO2 meer mogen uitstoten. Met een project als CR2SE kunnen we aantonen dat je ook op die duurzame transitie gezonde business cases kunt bouwen en gezonde bedrijven kunt opzetten. Bedrijven zullen het economisch beter doen door producten te ontwikkelen voor de klimaattransitie."

Flux50 versterkt consortium binnen CrossRoads2 Sustainable Energy (2/2)

Flux50

Pionieren

Loeckx is ervan overtuigd dat ons energiesysteem zal veranderen naar een systeem zonder fossiele brandstoffen, of we het nu leuk vinden of niet. "Ondernemingen moeten zich voorbereiden op een wereld waarin hernieuwbare energiebronnen de toon zetten, door hun productieprocessen te flexibiliseren en af te stemmen op de beschikbare energie. Voor bedrijven die die match kunnen maken, zijn er gigantische kansen. Hoe meer je jezelf voorbereidt op die nieuwe manier van denken, hoe beter. Af en toe pionieren kan geen kwaad."

"Voor KMO/MKB-bedrijven is dat vaak niet evident, maar net daarom is een project als CR2SE zo belangrijk. Het biedt de kans om technologie op maat van het bedrijf te ontwikkelen en helpt hen om die switch te maken. CR2SE maakt kleinschalige bilaterale projecten mogelijk waar heel gefocust gewerkt wordt en waar het resultaat onmiddellijk bruikbaar is."

"Het mooie aan projecten als CrossRoads is dat er vaak lange termijnrelaties uit ontstaan", merkt Loeckx op. "Op lange termijn is de relatie met het andere bedrijf veel belangrijker dan de financiële steun. De subsidie is de olie die ervoor zorgt dat de versnellingsbak niet kapotgaat. Als de machine eenmaal draait, maakt de samenwerking het echte verschil."

Verankering

Die samenwerking op lange termijn hoort er niet alleen op ondernemersniveau, maar ook op organisatorisch niveau te zijn. Loeckx: "De meerwaarde van een project als CR2SE moet ook ruimer bekeken worden dan enkel het project zelf. Met CrossRoads is er een merk gecreëerd, een kader waarbinnen een heleboel problemen

zijn verholpen die bij grensoverschrijdend samenwerken komen kijken. We moeten dergelijke ondersteuning en samenwerkingen ook op lange termijn meer structureel verankeren. De opgebouwde contacten zijn te waardevol om verloren te laten gaan. Bovendien is een concept als CrossRoads onmisbaar om samenwerking tussen Vlaamse en Nederlandse partijen te stimuleren en ondersteunen."

Die toekomstige samenwerkingen zullen volgens Loeckx allemaal draaien om innovatie, duurzaamheid en digitalisering: "Als er iets is wat de twee regio's verbindt met elkaar, zijn het wel die drie thema's. Daar ligt nog een gigantische uitdaging maar het zijn overkoepelende thema's die zeer geschikt zijn voor interregionale samenwerking."

Projectwebsite: crossroads2.eu/sustainable-energy

CONTACT

Stimulus Programmamanagement
Postbus 585
5600 AN Eindhoven

040 - 237 01 00

info@stimulus.nl

www.stimulus.nl

Stimulus Programmamanagement voert Europese, nationale en regionale subsidieprogramma's en fondsen uit in Zuid-Nederland en Vlaanderen.

FOTO'S

Flux50, Stichting CrossRoads2, Stimulus Programmamanagement

VORMGEVING EN REALISATIE

WEBtima WEB en IT diensten

© Copyright 2021 Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend